

Arbeidsmigranten in Roosendaal

Arbeidsmigranten

Voorwoord

Al geruime tijd werken en verblijven er arbeidsmigranten in Roosendaal. De verwachting is dat dit aantal de komende jaren nog verder zal stijgen. Arbeidsmigranten zijn nodig om de Nederlandse economie draaiende te houden.

Uit tal van studies is gebleken dat er door vergrijzing en ontgroening van de huidige bevolking in relatie tot de economische ontwikkelingen, een groot tekort gaat ontstaan aan arbeidskrachten, zowel binnen Roosendaal als in de (sub)regio. Dat tekort is nu al voelbaar en loopt alleen maar verder op.

Het aantrekken van arbeidsmigranten, en andere nieuwe vestigers (bedrijven, studenten en jonge gezinnen), is de komende jaren dan ook een zeer belangrijke doelstelling in de stedelijke regio Roosendaal-Bergen op Zoom.

Naar aanleiding van de aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten zijn landelijk al diverse onderwerpen geagendeerd die om een nadere uitwerking vragen, met name naar verwachting nieuwe en of gewijzigde wet- en regelgeving. Een integrale aanpak rondom arbeidsmigratie staat in de gemeente Roosendaal, maar ook (sub)regionaal en provinciaal hoog op de agenda.

Zoals alle inwoners, hebben ook arbeidsmigranten recht op een veilige en gezonde fysieke en sociale leefomgeving. Als we hen dit willen bieden is het belangrijk, dat we aantallen in beeld hebben en ook weten waar ze zijn gehuisvest. Zo hebben we er zicht op of er voldoende verantwoorde en humane huisvestingsmogelijkheden in Roosendaal zijn.

Daarnaast is er extra aandacht nodig om arbeidsmigranten informatie over bijvoorbeeld inwonersondersteuning of onderwijs en sport en recreatie geven. Bij een inschrijving in de BRP wordt al veel informatie meegegeven, maar dit soort informatie is nog onvoldoende bekend.

In de voorliggende nieuwe nota “Arbeidsmigranten in Roosendaal” is rekening gehouden met de meest actuele ontwikkelingen. De afgelopen jaren is er inmiddels veel ervaring met arbeidsmigratie in Roosendaal opgedaan. Daar waar zaken goed zijn geregeld gaan we niets wijzigen. Maar vooral daar waar behoefte is aan bijstelling of waar specifieke opgaven liggen, wordt in deze nota een uitvoeringsactie gekoppeld. Het blijft van belang om ontwikkelingen nauwgezet te volgen en hier tijdig op in te spelen. Over 2 jaar zal er opnieuw een update van deze nota worden opgesteld.

Rene van Ginderen,
Coördinerend wethouder arbeidsmigranten.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Integrale aanpak arbeidsmigranten	5
2.1	Doelstelling	5
2.2	Doelgroep	5
2.3	Basis op orde in Roosendaal	6
3.	Bestaand beleid, lokale en regionale kaders.....	6
3.1	Arbeidsmigranten in Roosendaal 2008 en 2013	6
3.2	Kaders arbeidsmigrantenbeleid (gemeenteraad 28 november 2020)	6
3.3	Afsprakenkader arbeidsmigranten Regio West-Brabant (24 maart 2021)	6
4.	Registratie en informatie.....	7
4.1	Registratie BRP/RNI	7
4.2	Informatie en communicatie	8
5.	Economie en arbeidsmarkt.....	8
5.1.	Bedrijventerreinen.....	8
5.2.	Arbeidsmarkt	8
5.3.	Werk en inkomen	9
6.	Huisvesting	9
6.1.	Kamerverhuur in wijken en buurten - huisvestingsverordening.....	9
6.2.	Paraplubestemmingsplan	9
6.3.	Spreiding en woonruimtebemiddeling.....	9
6.4	Huurbescherming.....	9
7.	Welzijn, gezondheid en vrije tijd	10
7.1	Integratie	10
7.2	Taal en Informatie	10
7.3	Onderwijs	10
7.4	Gezondheid.....	10
7.5	Inwonersondersteuning.....	11
7.6	Cultuur.....	11
7.7	Sport.....	11
8.	Leefbaarheid, veiligheid en handhaving	12
8.1.	Diversiteit in wijken en buurten.....	12
8.2.	Integraal veiligheidsplan 2019-2022.....	12
8.3.	Toezicht en handhaving.	12
8.4	Mensenhandel (arbeidsuitbuiting).	12

9. Samenwerking	13
9.1 Roosendaal	13
9.1.1. Uitzenders en huisvesters	13
9.1.2 Ronde tafel	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
9.1.3 Subregio West-Brabant West	13
9.2 Regio West-Brabant	13
9.3 Provincie Noord-Brabant	14
 Bijlage 1: toetsingscriteria bij (grootschalige) huisvesting	15
Bijlage 2: Overzicht conclusies/vervolg per actielijn	17

1. Inleiding

In diverse (sub)regionaal ruimtelijk economische plannen zal de komende jaren ingezet worden op versterking van de innovatie- en agglomeratiekracht van de Westflank van West-Brabant. De economie zal binnen de topsectoren en crossovers (Logistiek, Maintenance, Agrofood en Biobased economy en zorg) duurzaam versterkt worden. Dat betekent ook dat de arbeidsmarkt hierop aan moet sluiten. Meer arbeidskrachten hier aan het werk, vraagt niet alleen om een ambitieuzere woningbouwopgave, maar ook om de bereikbaarheid in de (sub-) regio te verbeteren en het voorzieningenniveau te upgraden. Meer dan ooit blijft het aantrekken en vestigen van arbeidsmigranten een serieuze opgave.

Hoewel in Roosendaal al enige jaren sprake is van goede ervaringen, is het helaas ook nog steeds een gegeven dat arbeidsmigranten in aanraking komen met situaties, die zij van tevoren niet hadden verwacht en die leiden tot schrijnende situaties. Doordat arbeidsmigranten niet bekend zijn met de Nederlandse taal, gewoonten en verantwoordelijkheden en het soms moeilijk is vast te stellen waar zij werken en verblijven is het niet eenvoudig om degenen te bereiken die begeleiding nodig hebben en/of hen te wijzen op hun rechten en plichten.

Zoals door het landelijk Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten in het advies “Geen tweederangsburgers” is aangegeven, geldt ook in Roosendaal als uitgangspunt dat alle arbeidsmigranten moeten worden behandeld als gelijkwaardige en volwaardige deelnemers in de samenleving. Met de in deze nota opgesomde informatie en uitgangspunten wordt geschetst hoe dit in Roosendaal is of kan worden bereikt. In 2023 wordt gekeken of er bijstelling nodig is van hetgeen in deze nota is opgenomen.

De nota “Arbeidsmigranten in Roosendaal” uit 2013, welke een geactualiseerde versie is van de beleidsnota uit 2008, is als basis genomen voor de door de gemeenteraad op 28 november 2020 vastgestelde kaders arbeidsmigrantenbeleid. In voorliggende nota zijn, naast deze vastgestelde kaders, de meest actuele landelijke, provinciale en regionale documenten en ontwikkelingen verwerkt tot een samenhangend geheel.

2. Integrale aanpak arbeidsmigranten

2.1 Doelstelling

De economische ambities en opgaven van de gemeente Roosendaal en de sub-regio West-Brabant West zorgen ervoor dat er nieuwe arbeidskrachten moeten worden aangetrokken. Dit wordt gedaan door in te zetten op de arbeidsparticipatie van de huidige beroepsbevolking en door het aantrekken van arbeidsmigranten. Doordat er de komende jaren meer arbeidsmigranten nodig zijn, moeten verblijf, huisvesting en sociaal maatschappelijke integratie worden verbeterd. Doel is om Roosendaal voor arbeidsmigranten een aantrekkelijk, veilige (tijdelijke of permanente) plaats te laten zijn om te verblijven. Belangrijke basis daarbij is dat arbeidsmigranten in beeld zijn, dat begint bij de BRP-registratie. Door middel van communicatie en voorlichting kunnen de arbeidsmigranten beter tijdens hun verblijf in Roosendaal worden ondersteund.

2.2 Doelgroep

Roosendaal hanteert als definitie voor een arbeidsmigrant:

Een persoon die afkomstig is uit een ander land en tijdelijk in Nederland verblijft om hier te werken. Het gaat dan om EU-burgers die gebruik maken van het vrije verkeer van werknemers en diensten, maar vooralsnog niet voornemens zijn zich voor langere tijd te vestigen.

2.3. Basis op orde in Roosendaal

Met een vijftal actielijnen wordt ingezet op goede verblijf- en leefomstandigheden van arbeidsmigranten in Roosendaal:

- Registratie, informatie en communicatie
- Economie en arbeidsmarkt
- Huisvesting
- Welzijn, gezondheid en vrije tijd
- Leefbaarheid, veiligheid en handhaving

3. Bestaand beleid, lokale en regionale kaders

Zoals bekend zijn vanaf 2008 de nodige nota's geschreven en onderzoeken uitgevoerd. Om bestaand beleid te actualiseren en vervolgstappen te kunnen zetten, vormen op dit moment de onderstaande documenten de basis voor deze actuele nota.

3.1 Arbeidsmigranten in Roosendaal 2008 en 2013

Op 17 juni 2008 is door het college van burgemeester en wethouders de notitie "Arbeidsmigranten in Roosendaal" vastgesteld. In de gemeenteraadsvergadering van 12 december 2012 is vervolgens de motie 'Arbeidsmigranten in Roosendaal' ingediend en aangenomen. In deze motie is het college verzocht om de notitie "Arbeidsmigranten in Roosendaal" uit 2008 te actualiseren. Het doel was een integrale aanpak aan de gemeenteraad te presenteren om arbeidsmigratie in goede banen te leiden. Het college heeft in mei 2013 geconcludeerd dat er geen behoefte is aan nieuw instrumentarium. De afspraken en maatregelen uit 2008 werden gecontinueerd en hadden voornamelijk een preventieve werking als doel.

3.2 Kaders arbeidsmigrantenbeleid (gemeenteraad 28 november 2020)

Voor de gemeenteraad is het toenemend aantal arbeidsmigranten in Roosendaal aanleiding geweest om het thema arbeidsmigranten op te pakken als eerste onderwerp van de Raadsagenda. Daarbij is gesteld dat arbeidsmigratie niet alleen gaat over wonen en werken maar ook het samen leven, participatie en integratie. Doel was te komen tot een kaderstellende notitie op basis waarvan het bestaande arbeidsmigrantenbeleid kan worden geüpdatet.

De gemeente Roosendaal is verantwoordelijk voor het waarborgen van de veiligheid en beheersbaarheid van woongebouwen, het bewaken van de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid in de omgeving. De werkgevers, voornamelijk de uitzendorganisaties en hun opdrachtgevers, en de gemeente hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het creëren, faciliteren en aanbieden van o.a. adequate huisvesting.

Uitgangspunt in de vastgestelde kaderstelling:

"Het scheppen van (rand)voorwaarden voor goede, gespreide en voldoende huisvesting van arbeidsmigranten en het waarborgen van een goed woon- en leefklimaat voor zowel inwoners als arbeidsmigranten."

3.3 Afsprakenkader arbeidsmigranten Regio West-Brabant (24 maart 2021)

Door te verwachten tekorten op de arbeidsmarkt (met specifieke aandacht voor Topsectoren en Zorg) door ontgroening en vergrijzing is aantrekken van nieuwe arbeidskrachten noodzakelijk voor nu en in de toekomst. In opdracht van Regio West-Brabant is een rapport "onderzoek basis op orde voor buitenlands arbeidspotentieel" uitgevoerd en vastgesteld door de Commissie van advies Economie en Arbeidsmarkt van de Regio West-Brabant op 21 juni 2018.

De wens om een op elkaar afgestemde aanpak te formuleren komt voort uit de conclusies en aanbevelingen die zijn getrokken uit rapportages over de arbeidsmarkt in relatie tot economische doelstellingen en ontwikkelingen op lokaal en regionaal niveau, waarbij de arbeidsmigranten een zeer belangrijke doelgroep vormen. De onderzoeken lieten zien dat er behoefte is aan samenhang. Daarop heeft de regio West-Brabant een bestuurlijke kopgroep geformeerd die, gesteund door een ambtelijke werkgroep, het Regionaal afsprakenkader heeft opgesteld.

Het Regionaal afsprakenkader arbeidsmigranten West-Brabant is een integrale afspraken-set waarin samen stappen worden gezet die nodig zijn om de omstandigheden voor arbeidsmigranten in de regio West-Brabant, te verbeteren waar nodig, op het gebied van huisvesting, werken en leren en welzijn. Iedere gemeente heeft daarbij een eigen verantwoordelijkheid en beleidsruimte. Door middel van het regionale afsprakenkader is een op elkaar afgestemde aanpak gerealiseerd. Hiermee wordt in West-Brabant gestreefd naar een regio waar arbeidsmigranten onder fatsoenlijke omstandigheden een bijdrage leveren aan een florerende economie.

Met het regionale afsprakenkader pakken gemeenten in de regio West-Brabant hun verantwoordelijkheid om de woon- en werkomstandigheden van de arbeidsmigrant te verbeteren. Dit geldt voor iedere partij die met arbeidsmigranten te maken heeft. Om een negatief waterbedeffect binnen regio te voorkomen is gekozen voor een gezamenlijk aanpak. Met het instemmen van het afsprakenkader wordt een duidelijk signaal afgegeven dat gemeenten in de regio op dit thema gezamenlijk optrekken.

4. Registratie en informatie

4.1 Registratie BRP/RNI

Zoals in heel Nederland het geval is, is het ook in de gemeente Roosendaal niet mogelijk om precies vast te stellen hoeveel arbeidsmigranten er in de gemeente werken en verblijven. Deze aantallen kunnen in principe per week/maand anders zijn. Een registratie in de BRP is een belangrijke basis om zoveel mogelijk het overzicht te kunnen houden. Er zijn nu ongeveer 2750 personen, afkomstig uit Oost-Europese landen, geregistreerd in de BRP. Niet automatisch kan worden aangenomen dat het om een arbeidsmigrant gaat; alleen de nationaliteit wordt n.l. geregistreerd in de BRP.

Voor gemeenten is het van belang, dat de verblijfplaats van een arbeidsmigrant in beeld is. Door inschrijving in de BRP vindt automatisch een koppeling plaats met huisvesting, gezondheid, onderwijs etc. Het niet registreren kan een negatief domino-effect als gevolg hebben. De werkgever of huisvester dient de arbeidsmigranten dus aan te sporen zich in te schrijven in de BRP of bij het RNI-loket.

Arbeidsmigranten die kort (minder dan 4 maanden) in Nederland verblijven, de zgn. kortverblijvers, schrijven zich in bij het RNI (Register Niet-Ingezetene). Op het moment van RNI-registratie ontvangen niet-ingezetenen, een Burgerservicenummer (BSN) en kunnen zij in Nederland werken. Het adres wat bij RNI-registratie wordt geregistreerd is niet het verblijfsadres in Nederland, maar het adres in het thuisland.

Het zou wenselijk zijn om bij een RNI-registratie ook het actuele verblijfsadres in Nederland, de contactgegevens van de arbeidsmigrant, een melding van de aanvang van werkzaamheden in Nederland en een melding van afronding van de werkzaamheden en vertrek uit Nederland te registreren.

De vertrekkende arbeidsmigrant laat zich vaak niet uitschrijven; dit levert extra onderzoekswerkzaamheden op bij Publiekszaken en het vertroebelt het beeld van de aantallen arbeidsmigranten die in een gemeente verblijven. Momenteel wordt onderzocht of via nieuwe wetgeving de registratie (in- én uitschrijving) beter geborgd kan worden.

Als de mogelijkheden van een BRP-registratie optimaal worden ingezet, zijn aantallen en verblijfplaatsen beter in beeld en kan hier de nodige inzet op worden afgestemd. Omdat er bij een BRP-inschrijving dient te worden voldaan aan een aantal strikte wettelijke richtlijnen, wordt er nu gezamenlijk met uitzenders/werkgevers gezocht naar flexibele en praktische oplossingen om in- en uitschrijvingen in de BRP te vergemakkelijken.

Indien arbeidsmigranten zich niet in de BRP inschrijven, bijvoorbeeld in verband met kortverblijf, wordt toeristenbelasting geïnd via Belastingssamenwerking West Brabant.

4.2 Informatie en communicatie

Het is belangrijk dat arbeidsmigranten zich welkom voelen in de regio, zelfredzaam zijn en een weg weten te vinden in de samenleving. De informatie vanuit het Rijk, beschikbaar in de diverse talen, wordt bij inschrijving in de BRP aan de arbeidsmigrant meegegeven. Hierin wordt met name ingegaan op de rechten en de plichten die de arbeidsmigrant heeft als inwoner van Roosendaal ("Nieuw in Nederland").

In oktober 2020 heeft de provincie Noord-Brabant opdracht gegeven tot de verkenning en ontwikkeling van een mogelijk Brabants Migratie Informatie Punt (BMIP), dat arbeidsmigranten van goede informatie (en dienstverlening) moet gaan voorzien. Daarnaast wordt in het regionaal afsprakenkader ook ingezet op een goede informatievoorziening.

Informatie over onderwerpen die voor alle inwoners en specifiek voor arbeidsmigranten in Roosendaal belangrijk zijn, zal worden gebundeld, in diverse talen worden weergegeven en bij een inschrijving in de BRP aan de arbeidsmigrant worden meegegeven.

5. Economie en arbeidsmarkt

5.1. Bedrijventerreinen

De huidige economische ambities zoals verwoord in het Ontwikkelplan West-Brabant-West, de regionale opgave Sterke Steden en de uiteindelijke doelstellingen voor wonen en werken in de Verstedelijkingsstrategie Brabant, vragen om toekomstige maatregelen op het niveau van wonen, werken en verblijven. Het aantrekken van nieuwe vestigers als bedrijven, onderwijs, maar ook arbeidskrachten vraagt om een adequaat vestigingsbeleid en een hierop toegesneden arbeidsmarkt. De arbeidsmarkt raakt direct aan de West-Brabantse bedrijventerreinenmarkt en de positie van West-Brabant als logistieke hotspot. Bedrijven vinden lastiger personeel en dit kan de groei en vestiging van bedrijven in de regio remmen en de logistieke positie aantasten. Daarom zetten steeds meer bedrijven arbeidsmigranten in. De planning en het faciliteren van grootschalige bedrijven met een vraag naar tijdelijk personeel in de vorm van arbeidsmigranten moet hand in hand gaan met de huisvesting van arbeidsmigranten.

5.2. Arbeidsmarkt

In de actieagenda 'Arbeidsmarkt XL 2019 – 2022' is een aantal ambities opgenomen. Nog steeds is er een groot aantal mensen die willen werken, maar om diverse redenen lukt dat niet. Deze mensen kunnen wellicht worden geholpen bij een omscholing. Dit vraagt een samenspel tussen onderwijs, bedrijfsleven en de verschillende overheden. De gemeente trekt op, voor het verwezenlijken van lokale ambities, met de arbeidsmarktregio West-Brabant.

De Regio West-Brabant (RWB) heeft namens de West-Brabantse gemeenten een actieprogramma opgesteld: 'Werken aan een krachtige regio 2019 -2023'. Dit actieprogramma is de overheidsbijdrage voor de triple helix ambitie en richt zich op het randvoorwaardelijk systeem voor een sterk economisch vestigingsklimaat en een krachtige regio.

Vanuit de RWB zijn er voor een drietal sectoren Humans Capital Agenda's opgesteld: logistiek, hightech maintenance en agrofood en biobased. Doel van deze agenda's is onderwijs en bedrijfsleven aan elkaar verbinden en jongeren te interesseren in sectoren waar veel vraag is en de ontwikkeling van de arbeidsmarkt van de toekomst. Specifiek voor de bedrijvigheid in de Westflank van de regio wordt er gewerkt aan een uitvoeringsagenda in West-Brabant-West Samen met de regio (RWB) wordt tripel helix ingezet op de benodigde economische innovaties, verduurzaming, verwaarden van restproducten en bijvoorbeeld de energietransitie. Ook de ontwikkeling van talent in samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en arbeidsmarkt komt voort uit een meerjarig uitvoeringsprogramma 'West-Brabant werkt met talent'. Inzet is een leven lang ontwikkelen, beroepskeuze en een inclusieve arbeidsmarkt.

5.3. Werk en inkomen

Arbeidsmigranten die ingeschreven staan in de BRP en dus langer dan 4 maanden in Nederland verblijven, kunnen gebruikmaken van de participatiewet. Zij ontvangen dan inkomensondersteuning en ondersteuning bij een re-integratie op de arbeidsmarkt. Deze dienstverlening wordt uitgevoerd door het werkplein Hart van West-Brabant.

6. Huisvesting

De gemeente Roosendaal heeft een faciliterende rol bij het realiseren van voldoende en kwalitatieve huisvesting voor kort of middellange verblijvers. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor het toezicht hierop, maar ook vanuit het aspect openbare orde en veiligheid.

Werkgevers en andere marktpartijen zijn verantwoordelijk voor (de realisatie van) kwalitatief goede huisvesting voor de arbeidsmigranten die voor hen werkzaam zijn of waarvoor zij de huisvesting verzorgen. De gemeente biedt ruimte en transparantie aan marktpartijen, zodat zij kunnen voldoen aan de huisvestingsvraag en zien erop toe dat deze huisvesting op een maatschappelijk verantwoorde wijze (ook voor omgeving) plaatsvindt. Voor (het realiseren van) huisvesting van arbeidsmigranten geldt een aantal specifieke toetsingscriteria.

Deze toetsingscriteria voor huisvesting zijn opgenomen op **bijlage I**.

6.1. Kamerverhuur in wijken en buurten - huisvestingsverordening.

Naast (grootschalige) huisvesting op basis van logies, worden arbeidsmigranten ook in wijken en buurten gehuisvest via kamergewijze verhuur in de reguliere woningvoorraad. Op dit moment zijn er 710 adressen voor kamerverhuur bekend.

In de woonagenda is opgenomen dat er via een huisvestingsverordening regels vastgelegd kunnen worden over bijvoorbeeld het onttrekken of samenvoegen van woonruimten, het overgaan tot kamergewijze verhuur of het splitsen van woonruimte. Nu de leefbaarheid in sommige wijken en buurten onder druk staat, is het opstellen van een huisvestingsverordening nuttig en noodzakelijk. De invoering van een huisvestingsverordening zal zorgvuldig worden voorbereid en vervolgens ten uitvoer worden gebracht.

6.2. Paraplubestemmingsplan

Huisvesting van arbeidsmigranten is mogelijk in reguliere woningen; in bezit van een uitzendorganisatie, via woningverhuurbedrijven of in particuliere woningbezit. Het onzelfstandig huisvesten van personen (arbeidsmigranten) (in de vorm van kamerverhuur) valt onder het (paraplu) bestemmingsplan. Als basisregeling is opgenomen dat in een standaard woning/wooneenheid aan maximaal vier afzonderlijke personen huisvesting kan worden geboden (of drie afzonderlijke personen plus een huishouden).

Er zijn ook woningen waarin bij uitzondering méér dan vier afzonderlijke personen gehuisvest kunnen worden (bij uitzonderlijk grote woningen verzoek om afwijken van het bestemmingsplan).

De uitgangspunten uit het paraplubestemmingsplan zijn geleidelijk (sinds 2010) in de diverse bestemmingsplannen overgenomen. Met de komst van de Omgevingswet is het de bedoeling dat er uiteindelijk één omgevingsplan voor het gehele grondgebied wordt opgesteld. Een eventuele aanpassing van deze aantallen is als onderzoeksvraag in de woonagenda opgenomen. De voor- en nadelen van een aanpassing worden in beeld gebracht.

6.3. Spreiding en woonruimtebemiddeling

Bij nieuwbouw, herstructurering en transformatie van woningen wordt ingezet op differentiatie. Als daarnaast bij woningtoewijzing door de woningcorporatie ook rekening wordt gehouden met enige spreiding, ontstaan er meer gemengde wijken met verschillende woonmilieus. Dit heeft vervolgens een positief en gewenst effect op de leefbaarheid en veiligheid. In de prestatieafspraken met de woningcorporaties wordt opgenomen dat mogelijkheden voor spreiding bij woningtoewijzing worden uitgewerkt.

6.4 Huurbescherming

Arbeidsmigranten hebben over het algemeen geen huurbescherming omdat er met hen geen huurcontract wordt afgesloten. Wel wordt regelmatig gebruik gemaakt van een

gebruikersovereenkomst, waarin is opgenomen dat de gebruiker gedurende een bepaalde periode woonruimte ter beschikking wordt gesteld.

Om de afhankelijkheid van arbeidsmigranten van hun werkgever in te perken, adviseert het landelijk Aanjaagteam om arbeidscontracten en huurcontracten zo veel mogelijk te ontkoppelen. Arbeidsmigranten zouden altijd een zelfstandig huurcontract moeten krijgen, met een opzegtermijn voor van minimaal één maand. Als het verblijf van de arbeidsmigrant naar verwachting korter dan vier maanden zal zijn, kan een huurcontract 'naar aard van korte duur' volstaan.

Als het verblijf langer gaat duren dan vier maanden, zou het gebruik van de huisvesting gebaseerd moeten zijn op een tijdelijk huurcontract (maximaal twee jaar voor zelfstandige woonruimte en vijf jaar voor onzelfstandige woonruimte). Met die contractvorm is er sprake van huurbescherming en huurprijsbescherming.

7. Welzijn, gezondheid en vrije tijd

Arbeidsmigranten mogen, op basis van het recht op vrij verkeer van personen en diensten, in de gemeente Roosendaal wonen en werken. Uitgangspunt is dat zij zich op eigen kracht redden en zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Als dit niet lukt ontvangt de arbeidsmigrant, net als iedere inwoner in Roosendaal, ondersteuning. Ondersteuning aan inwoners vindt zoveel mogelijk plaats op het schaalniveau van wijken en dorpen, omdat professionals en organisaties meer zichtbaar zijn en laagdrempelig beschikbaar in de directe leefomgeving.

7.1 Integratie

Arbeidsmigranten hebben geen inburgeringsplicht. Zij kunnen dus niet deelnemen aan een inburgeringstraject. Wel kunnen arbeidsmigranten worden geïnformeerd over de mogelijkheden en voorzieningen, hun rechten en plichten.

7.2 Taal en Informatie

Het niet beheersen van de Nederlandse taal maakt het lastig om mee te doen, zowel sociaal als economisch. Het leren van de Nederlandse taal bevordert het integratieproces. Op het gebied van taal zijn er al voorzieningen toegankelijk voor arbeidsmigranten. Zo hebben zij, mits ingeschreven in de BRP, toegang tot het taalaanbod vanuit de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB). Dit aanbod is gratis en laagdrempelig.

In Roosendaal is er een centraal punt ingericht; Taalpunt Roosendaal. Hier kunnen arbeidsmigranten en professionals terecht voor informatie en advies over een passend taalaanbod.

Daarnaast zijn er ook voorzieningen die vrij toegankelijk zijn zoals het Taalcafé en de Taaloefengroep. Deze worden aangeboden door Humanitas en de bibliotheek.

7.3 Onderwijs

Het onderwijsachterstandenbeleid in Roosendaal richt zich op het voorkomen en tegengaan van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij kinderen. Ook kinderen van arbeidsmigranten worden via dit beleid ondersteund. Er zijn op diverse scholen schakelklassen aanwezig met extra kleine groepen, speciaal bedoeld voor leerlingen met een taalachterstand. Op dit moment wordt eraan gewerkt om het schakelprogramma om op meer scholen te integreren. Zo kunnen er meer kinderen, dichtbij huis, worden bereikt. Daarnaast vinden er op dit moment ook gesprekken plaats met de scholen over extra ondersteuningsaanbod voor kinderen met een migratie achtergrond (zoals arbeidsmigranten).

7.4 Gezondheid

In de huidige nota volksgezondheid is er geen specifieke aandacht voor de situatie van arbeidsmigranten. In 2022 volgt er een herijking van de lokale beleidsnota volksgezondheid, waarin de positie van arbeidsmigranten wordt meegenomen. Via deze manier kan met maatschappelijke partners het overleg worden gevoerd en de situatie beter in kaart worden gebracht.

Een aanzienlijk aantal arbeidsmigranten hebben geen zorgverzekering en daardoor geen toegang tot het zorgstelsel. Dit geeft problemen bij een bezoek aan een huisarts of tandarts. Bij inschrijving in de BRP worden arbeidsmigranten geïnformeerd over een ziektekostenverzekering. Bij enkele uitzendorganisaties wordt deze zorgverzekering geregeld, maar dit geldt voor een grote groep arbeidsmigranten nog niet.

Op initiatief van de provincie is de pilot “hybride zorg” opgestart. Deze pilot gaat in op de problematiek rondom arbeidsmigranten in relatie tot de zorg, en gaat aan de slag met een aanpak van hybride zorg: “online waar het kan, fysiek waar het moet”.

7.5 Inwonersondersteuning

Professionals in het sociaal domein komen steeds vaker in contact met arbeidsmigranten met vragen over gezondheid, onderwijs, welzijn en werk en inkomen. Inwonersondersteuning Roosendaal ondersteunt inwoners bij hun vragen of zorgen op deze onderwerpen. Het niet beheersen van de Nederlandse taal is een grote belemmering om anderstaligen op een juiste manier te kunnen ondersteunen. Daarom wordt een groter beroep gedaan op tolken via de tolkentelefoon.

In 2021 en 2022 wordt ingezet op een doorontwikkeling van Inwonersondersteuning Roosendaal op het bevorderen van de deskundigheid binnen de gebiedsnetwerken op thema's zoals intercultureel werken en anderstaligen, waaronder arbeidsmigranten. Zo wordt naar mogelijkheden gezocht om sleutelfiguren binnen de lokale gemeenschap in te zetten om zo een betere aansluiting met arbeidsmigranten met een ondersteuningsvraag te krijgen.

Arbeidsmigranten (en hun families) die niet zelfvoorzienend zijn worden gestimuleerd terug te keren naar het land van herkomst. Via het programma “reconnection” begeleidt Stichting Barka arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa, die zonder enig perspectief op straat leven, in hun terugkeer naar hun thuisland. Dit programma loopt tot 31 december 2021. De resultaten van dit programma zullen worden geëvalueerd en op basis daarvan kan het programma mogelijk worden voortgezet.

7.6 Cultuur

De algemene basisvoorzieningen schouwburg, museum en bibliotheek hebben ook arbeidsmigranten als doelgroep. In 2019 is de schouwburg het overleg aangegaan met de Poolse gemeenschap om daar een voorstelling te regelen, en mensen op die manier kennis te laten maken met de voorziening.

De bibliotheek heeft in haar collectie voor volwassenen en jeugd, boeken in niet-Nederlands opgenomen.

Culturele verenigingen voor muziek, dans, theater moeten in principe openstaan voor arbeidsmigranten. Per vereniging is het verschillend in hoeverre mensen aansluiting vinden. Culture maker (kunstenaars, dansers etc.) kunnen gebruik maken van de bestaande regelingen en ondersteuning via Cultuur Verbindt Roosendaal.

7.7 Sport

Alle inwoners van Roosendaal hebben de mogelijkheid om te kunnen sporten en bewegen op een voor hen passende manier, in de buitenruimte of bij een vereniging. Voor de basisschooljeugd wordt de combinatiefunctionaris op de basisschool ingezet. Het is de keuze van de school of hiervan gebruik wordt gemaakt.

In hoeverre sportverenigingen openstaan voor een lidmaatschap van arbeidsmigranten is niet bekend. Ook niet of de arbeidsmigranten behoefte hebben bij een sportvereniging aan te sluiten. Door middel van een subsidie aan SNNB wordt ingezet op specifieke (kwetsbare) doelgroepen/inwoners, voor wie sporten en bewegen geen vanzelfsprekendheid is. Deze subsidieregeling loopt eind 2023 af. Op dit moment wordt geen specifiek aanbod voor arbeidsmigranten ontwikkeld.

8. Leefbaarheid, veiligheid en handhaving

8.1. Diversiteit in wijken en buurten

In enkele wijken staat de leefbaarheid onder druk. Het op peil houden van de leefbaarheid en vitaliteit van wijken en dorpen vraagt een steeds grotere inspanning van zowel de gemeente als de woningbouwcorporatie, maar ook van andere ketenpartners op het gebied van zorg, welzijn en veiligheid. Leefbaarheid en gevoel van veiligheid worden vergroot door een integrale, planmatige en informatiegerichte aanpak. In de woonagenda 2021-2025 is hierover opgenomen dat met samenwerkende partners preventief actie wordt ondernomen, door kaders en een plan van aanpak op te stellen als onderdeel van de Integrale Wijkaanpak (landelijk Interbestuurlijk programma leefbaarheid en veiligheid) voor de wijken Kalsdonk, Kroeven en Westrand; een start hiervoor is gemaakt met een Impactanalyse in Langdonk.

8.2. Integraal veiligheidsplan 2019-2022

Het Actieplan Integrale Veiligheid, dat jaarlijks wordt opgesteld, is erop gericht om enerzijds de inwoners van Roosendaal en anderzijds de vele betrokkenen inzicht te geven in de uitvoering van de integrale aanpak van veiligheid in Roosendaalse wijken en buurten. Deze aanpak is gericht op het vergroten van de leefbaarheid en het gevoel van veiligheid in buurt, wijk en dorp.

8.3. Toezicht en handhaving.

Uitgangspunt bij Toezicht & Handhaving is de panden integraal te controleren, waarbij veiligheid en gezondheid centraal staan. Indien er sprake is van een situatie die strijdig is aan de regelgeving (m.n. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en Bouwbesluit 2012), wordt een bestuurlijk handhavingstraject gestart om gebruiker en/of eigenaar van het pand te bewegen de noodzakelijke verbeteringen of aanpassingen te verrichten dan wel dat een strijdige situatie wordt beëindigd.

Er vindt structureel regionale en integrale afstemming plaats en er wordt samengewerkt met o.a. reguliere handhaving, politie, BOA's, Belastingdienst, Vreemdelingenpolitie, justitie, NVWA, auditors van keurmerken etc. bij controles op (huisvesting van) arbeidsmigranten.

De problematiek strekt immers tot over de gemeentegrenzen. Daarnaast wordt binnen de gemeente Roosendaal, zoals ook in het uitvoeringsprogramma aangegeven, op casusniveau integraal samengewerkt.

Toezicht en Handhaving heeft een taak bij het controleren van ongewenste situaties rondom huisvesting en bij het controleren op juistheid van de BRP-registraties. Zij verzorgen de fysieke adrescontroles van de BRP. Indien zij constateren dat de feitelijke bewoning niet overeenstemt met de bewoning volgens de BRP wijzen zij de betreffende bewoners op de verplichting tot inschrijving. Wanneer zij constateren dat de volgens de BRP geregistreerde bewoners niet meer feitelijk verblijven op het adres, geven zij dit door aan Publiekszaken. Er volgt dan een onderzoek met mogelijk uitschrijving uit de BRP. De prioritering en het aantal controles volgt uit de jaarlijkse handhavingsplannen.

8.4 Mensenhandel (arbeidsuitbuiting).

Gemeenten dienen voor 2022 een plan van aanpak op te stellen, gericht op het voorkomen van mensenhandel en arbeidsuitbuiting. Dit is in het interbestuurlijk programma (IBP) afgesproken. De rol van de gemeente richt zich op preventie, signaleren/melden, handhaven en hulpverlening. De werkgevers, uitzendorganisaties en maatschappelijke organisaties hebben in dit kader van preventie en het signaleren/melden een belangrijke rol.

Momenteel wordt er een beleidsplan Mensenhandel opgesteld; per 1 januari 2021 is een zorgcoördinator mensenhandel voor het district aangesteld en elk gemeente binnen het district De Markiezaten heeft inmiddels een aandachtfunctionaris.

Misstanden rondom arbeidsmigranten worden aangepakt. De totstandkoming van een handhavingstraject in de regio West-Brabant wordt i.s.m. het FRIT (Flexibel Regionaal Interventie Team) gestimuleerd. Hiermee wordt de "infrastructuur" van arbeidsmigratie in de regio in beeld gebracht en kunnen afspraken worden gemaakt met inspectie SZW, belastingdienst, UWV over de aanpak van misstanden.

9. Samenwerking

9.1 Roosendaal

9.1.1. Uitzenders en huisvesters

Met een paar uitzendorganisaties, die in de gemeente Roosendaal zijn gevestigd, wordt met name over de huisvesting van arbeidsmigranten gesproken. Aangezien er meer belangrijke onderwerpen zijn die om afstemming en kennisuitwisseling vragen, is een overlegstructuur opgestart. Thema's zoals ze in deze beleidsnota zijn opgenomen zullen in deze overleggen worden geagendeerd.

9.1.2 Ronde tafel en de liaisonfunctie binnen de gemeente

Er zal op korte termijn en met regelmaat een Ronde Tafel worden georganiseerd om de voortgang van beleid en ontwikkelingen met betrekking tot het thema arbeidsmigranten te bespreken en zo nodig bij te stellen, met als doel om de relatie met de arbeidsmigranten te bevorderen en van ze te horen wat er speelt, waar ze tegenaan lopen en waar zij behoefte aan hebben. Aan de Ronde Tafel neemt vanuit de gemeente in ieder geval de liaisonfunctie deel. Daarnaast worden aan de Ronde Tafel uitgenodigd: maatschappelijke organisaties, een vertegenwoordiging uit onderwijs en kerken, vertegenwoordiging van arbeidsmigranten (short-, mid- en long stay) alsmede organisaties die contacten hebben met en zich inzetten voor arbeidsmigranten. De Ronde tafel is vooral bedoeld om de relatie met de arbeidsmigranten verder op te bouwen zodat er een directe wisselwerking ontstaat tussen de gemeente en de arbeidsmigranten.

Tevens is het van belang dat de liasonsfunctie binnen de gemeente Roosendaal verder gestalte gaat krijgen, ten behoeve van het onderhouden van contacten met alle betrokken partners op lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau, zodat binnen de gemeentelijke organisatie duidelijk is wie wat doet. Hierbij zal ook gewerkt worden aan de kenbaarheid naar buiten toe, zodat inwoners en de arbeidsmigranten zelf weten bij wie ze terecht kunnen voor vragen en ideeën en om de signaleringsfunctie die deze liaisonfunctie heeft met betrekking tot de zelfredzaamheid van arbeidsmigranten te optimaliseren. De verkregen input zal vervolgens binnen de gemeentelijke organisatie worden opgepakt.

9.1.3. Subregio West-Brabant West

Het 'Perspectief op wonen en woningbouw West-Brabant West 2021' geeft een actuele visie van de subregio West-Brabant West op de toekomstige ontwikkelingen op de regionale woningmarkt. Gemeenten in de regio West-Brabant West richten zich op kennisdeling, samenwerking en afstemming. Uitgesproken is, dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om kwantitatief en kwalitatief voldoende huisvesting (kort- en middellang verblijf) voor arbeidsmigranten in de subregio West te realiseren. Hierbij gelden de navolgende afspraken:

- In beeld brengen van een actuele huisvestingsopgave voor shortstay in de subregio West en hierover gezamenlijke afspraken maken;
- Monitoren van de huidige locaties en toekomstige initiatieven voor huisvesting;
- Daar waar mogelijk en gewenst, afstemmen van gemeentelijk beleid en regelgeving;
- Uitwisselen van relevante kennis en informatie;
- In samenwerking met de provincie het organiseren van een regionaal platform met relevante partijen, waaronder werkgevers, huisvesters uitzendorganisaties, op sub regionale schaal (regiotafels).
- (Sub)regionaal vindt kennisuitwisseling en afstemming plaats over gezamenlijk op te pakken actiepunten.

9.2 Regio West-Brabant

Het samenwerkingsverband van 16 West-Brabantse gemeenten richt zich op het creëren van een aantrekkelijk economisch vestigingsklimaat. Het heeft geen publiekrechtelijke taken of bevoegdheden. Het thema "arbeidsmigranten" komt aan bod in de regionale opgaven op het gebied van economie (topsectoren, bedrijventerreinen, arbeidsmarkt) en ruimte (vitaal platteland). Onlangs is een Afsprakenkader Arbeidsmigranten West-Brabant opgesteld. In paragraaf 3.3. is hierop een toelichting gegeven.

9.3 Provincie Noord-Brabant

Ten behoeve van verbetering van de omstandigheden van arbeidsmigranten heeft de provincie Noord-Brabant een kernteam ingericht met specialisten op het gebied van wonen, werken en welzijn. Dit team is beschikbaar voor ondersteuning van de gemeenten en regio bij hun opgaven. Gemeenten, werkgevers, werknemers/arbeidsmigranten en stakeholders werken hierbij samen aan:

1. Goede en voldoende huisvesting die verantwoord & humaan is en die aansluit op de behoefte & verblijfsduur van arbeidsmigranten.
2. Visie, beleid en afgestemde regels rond huisvesting op gemeentelijk en regionaal niveau die in regionale afspraken zijn ingebed.
3. Een inclusieve arbeidsmarkt waarbij bedrijven die werken met arbeidsmigranten ook actief personeel werven op de Nederlandse arbeidsmarkt.
4. Versterken van de positie van de arbeidsmigrant ten opzichte van werkgever/ uitzendbureau ten aanzien van inkomen, huisvesting, vervoer, zorgverzekering en andere zaken.
5. Het in samenhang benaderen van alle aspecten van het arbeidsmigratie vraagstuk door de betrokken partijen, zoals banen (werk), huisvesting, integratie, economische baten en sociaalmaatschappelijke gevolgen.

Bijlage 1: Huisvestingscriteria 2025

Onderstaande criteria vervangen de criteria zoals opgenomen in bijlage 1 in het op 7 oktober 2021 door de gemeenteraad vastgestelde “Beleid Arbeidsmigranten in Roosendaal”. Een overzicht van de wijzigingen t.o.v. de oude criteria en een toelichting op deze wijzigingen is direct na deze huisvestingscriteria opgenomen.

Definities

Geclusterde huisvesting: huisvesting waarbij specifieke doelgroepen, zoals arbeidsmigranten, gezamenlijk in één bestaand of nieuw gebouw worden gehuisvest. Dit betreft meerdere personen die niet als duurzaam huishouden samenwonen.

Grootschalige huisvesting: huisvesting van meer dan 50 personen op één locatie.

1. Algemeen

a. Niet bouwen voor leegstand: flexhuisvesting multi-inzetbaar

Bij voorkeur wordt (nieuwe) huisvesting in Roosendaal geregeld voor arbeidsmigranten die in Roosendaal werken of in de (sub)regionale gemeenten. Fluctuaties in de huisvestingsvraag mogen worden opgevangen door de tijdelijke huisvesting ook voor andere doelgroepen beschikbaar te stellen, mits de woonbehoeften en randvoorwaarden die de verschillende doelgroepen stellen combineerbaar zijn.

b. Arbeids- en huurovereenkomst zijn van elkaar gescheiden

Uitzendorganisatie/ huisvesters tonen aan hoe de ontkoppeling tussen arbeids- en huurovereenkomst is geregeld.

c. Arbeidsvoorwaarden en veilige werkomgeving

Het betrokken uitzendbureau of het bedrijf dat de exploitatie voor haar rekening neemt dient te beschikken over het keurmerk c.q. te zijn aangesloten bij ABU, NBBU of SNA¹. Deze keurmerken vertegenwoordigen kwaliteitseisen, onder andere op het gebied van arbeidsvoorwaarden, afdracht van sociale premies, veiligheid op de werkvloer en gedragsregels.

d. Huisvesting bij agrarische bedrijven is mogelijk tot in principe maximaal 100 personen.

Huisvesting van arbeidsmigranten in het buitengebied is mogelijk op het terrein van agrariërs waar de betreffende arbeidsmigranten werkzaam zijn (onder voorwaarden). De aantallen te huisvesten arbeidsmigranten bij een agrarisch bedrijf zijn binnen bestemmingsplannen vastgesteld op maximaal 100 personen, mits aan alle voorwaarden van tijdelijkheid en noodzakelijkheid wordt voldaan.

e. Aantal personen per woning

In een woning/wooneenheid mag aan maximaal 1 huishouden plus 1 afzonderlijk persoon huisvesting worden geboden.

¹ ABU: Algemene Bond Uitzendondernemingen; NBBU: Nederlandse Bond van Bemiddelings- en Uitzendondernemingen; SNA: Stichting Normering Arbeid

f. Beheers- en kwaliteitseisen grootschalige huisvestingslocaties

Op grootschalige huisvestingslocaties is goed sociaal beheer aanwezig. Aan eigenaren/verhuurders van een grootschalige huisvestingslocatie worden voorwaarden opgelegd ten aanzien van beheer, communicatie, kwaliteitsnormen, registratie en onderhoud. Hierover worden afspraken vastgelegd.

g. Omgevingsdialoog verplicht bij ontwikkeling huisvestingslocatie

Bij een nieuwe huisvestingslocatie wordt door de initiatiefnemer een omgevingsdialoog georganiseerd. De gemeente heeft een adviserende rol en is als toehoorder bij de bijeenkomsten vertegenwoordigd.

2. Locaties

a. Rol gemeente en partijen

De gemeente ontwikkelt en beheert zelf geen huisvestingslocaties. Het is aan marktpartijen en/of huisvestingsorganisaties om geschikte locaties voor huisvesting van arbeidsmigranten te ontwikkelen en exploiteren. De gemeente heeft hierin een voorwaardenscheppende en faciliterende rol.

b. Logies-functie

Bij grootschalige huisvesting wordt uitgegaan van de functie logies.

c. Inpasbaarheid is maatwerk

Per locatie wordt de inpasbaarheid bepaald (maatwerk) waarbij niet op voorhand wordt gestuurd op (maximale) aantallen.

d. Zoekgebieden

Een eerste beoordeling van locaties vindt plaats op basis van o.a. ruimtelijke en omgevingsfactoren.

e. Relatie tot de omgeving

Huisvestingslocaties moeten goed inpasbaar zijn in de omgeving. Grootschalige locaties voldoen aan de voorwaarden van het evenwichtig toedelen van functie aan locaties (ETFAL) en verbeteren de leefbaarheid van wijken. Die voorwaarden worden ook gebruikt bij het beoordelen van de afstand tussen verschillende locaties.

f. Zoeklocaties

Bij het zoeken van passende huisvestingslocaties wordt gekeken naar de mogelijkheden voor het benutten van leegstaand of leegkomend vastgoed en naar de mogelijkheid voor het realiseren van huisvesting op te (her)ontwikkelen locaties. Nieuwe geclusterde huisvesting midden in een woongebied, dorp of binnenstad is niet mogelijk.

f2. Beoogd afstandscriterium

Geclusterde huisvestingslocaties liggen minimaal 100 meter van elkaar vandaan en vertegenwoordigen maximaal 5 procent van het aantal adressen in een postcodegebied (4 cijfers en 2 letters). Bij de bepaling van dit percentage geldt elke afsluitbare woonruimte als 1 adres.

g. Grootschalige huisvesting is mogelijk in overgangszones.

Situering van grootschalige huisvestingsvoorzieningen in gemengde overgangszones, waar wonen niet de dominante functie is, is mogelijk.

h. Locaties op (randen van) bedrijventerreinen

Situering van grootschalige huisvesting op (randen van) bedrijventerreinen is een optie op basis van maatwerk.

3. Kwaliteit

a. Kwaliteitseisen aan huisvesting

Het bedrijf dat de exploitatie voor haar rekening neemt, hanteert de zogeheten Roemer-normen zoals deze gesteld wordt in het rapport “Geen tweederangs burgers” (of de opvolger van dit rapport) en de eisen zoals vastgelegd in de Wet Goed Verhuurderschap. Indien er op een of meer onderdelen geen kwaliteits-normen door “Roemer” zijn gesteld, is het SNF-keurmerk flexwonen leidend. De norm kent de onderdelen ruimte en privacy, sanitair, veiligheid en hygiëne, voorzieningen, informatievoorziening en overige eisen, en brandveiligheid.

b. Recreatie en ontspanning

Op het terrein van de huisvestingslocatie moet voldoende binnenruimte en groene buitenruimte aanwezig zijn voor samenkomst en ontspanning.

c. Minimale woonruimte

De arbeidsmigrant beschikt over woonruimte (gebruikersoppervlaktenorm) van 15 m².

d. Afsluitbare eigen ruimte.

De arbeidsmigrant heeft de beschikking over een eigen afsluitbare éénpersoonkamer, of in geval van een duurzaam samenlevende relatie een gezamenlijke afsluitbare tweepersoonkamer.

e. vervallen

f. vervallen

g. Stallingsruimte.

Op eigen terrein is voldoende ruimte voor het stallen van (brom- en snor-) fietsen voor de bewoners van het pand en voor containers voor huishoudelijk afval.

h. Ondersteunende detailhandel

Ondersteunende detailhandel op een grootschalige huisvestingslocatie is mogelijk en wenselijk.

4. Beheer

a. Sociaal en financieel beheer

Huisvesters dragen zorg voor goed sociaal en financieel beheer. Binnen het beheer valt onder andere het toezien op de veiligheid van de bewoners, het bijhouden van een adequate financiële en huuradministratie, vervoer naar en van voorzieningen en beheer en onderhoud van vastgoed en buitenruimte.

b. Duidelijk huisreglement.

Elke huisvestingslocatie heeft een huisreglement. Ook afspraken met omwonenden worden opgenomen in het huisreglement. In het huisreglement (opgesteld in het Nederlands, Engels en in de taal van de bewoners) wordt opgenomen hoe wordt omgegaan met overlast en verstoring van de openbare orde en veiligheid (maatregelen, aanpak, sancties). Ook de

regels ten aanzien van drugsgebruik, alcoholgebruik, parkeren van voertuigen, geluidsoverlast en zwerfafval dienen minimaal in het huisreglement te worden opgenomen.

c. Naleving, toezicht en bereikbaarheid

In het huisreglement is opgenomen wie namens de exploitant verantwoordelijk is voor het houden van toezicht op naleving van dit huisreglement en hoe deze persoon altijd (24 uur per dag en 7 dagen per week) bereikbaar is voor de huurders/ gebruikers, omwonenden, politie, zorgdiensten en/of de gemeente Roosendaal.

d. Klachtenreglement

De locatie beschikt over een klachtenreglement waarin o.a. opgenomen: aanwezigheid, bereikbaarheid en beschikbaarheid (ook in vakantieperiode etc.) van een vast aanspreekpunt/beheerder en een registratie van klachten en meldingen.

5. Wet- en regelgeving/overige bepalingen

a. Bestaande wet- en regelgeving blijft van toepassing

De hier opgenomen huisvestings-criteria zijn een aanvulling op vigerende landelijke en plaatselijke regelgeving, de Omgevingswet, Besluit Bouwwerken leefomgeving, Burgerlijk Wetboek, BRP, Parkeerbeleid etc. of de rechtsopvolgers van betreffende regelgeving.

b. Lokale beleidskaders en procedures blijven van kracht

Alle geldende - plaatselijke - ruimtelijke procedures, beleidskaders en verordeningen met wettelijke bepalingen ten aanzien van woon- en leefklimaat, ontheffingsmogelijkheden, bezwaar en beroepstermijnen blijven onverminderd van kracht.

c. Exploitatietermijn

Bij aanpassing van het omgevingsplan ten behoeve van grootschalige huisvesting is een exploitatieperiode van 20 jaar aanvaardbaar. De uitgangspunten zijn verbonden aan het verstrekken van een omgevingsvergunning voor zover daarbij wordt afgeweken van het omgevingsplan. Dit betekent dat als er een mogelijkheid is om af te wijken van het omgevingsplan voor de realisatie van grootschalige migrantenhuisvesting, dit voor een periode van maximaal 20 jaar zal zijn.

d. vervallen

e. vervallen

Bijlage 2: Overzicht conclusies/vervolg per actielijn

Registratie en informatie.

• In afwachting van nieuwe wet- en regelgeving, en in samenwerking met regiogemeenten en marktpartijen, onderzoeken van mogelijkheden voor een éénduidig regionaal registratiesysteem (start 2021)
• Binnen de mogelijkheden van wet- en regelgeving en in overleg met marktpartijen worden afspraken gemaakt om te komen tot een flexibele en efficiënte wijze van in- en uitschrijving in de BRP (afrondding 2021).
• Bij inschrijving in het BRP ontvangt de arbeidsmigrant informatie, in diverse talen, die relevant is voor hun verblijf in de gemeente Roosendaal. Specifiek Roosendaalse informatie zal worden gebundeld en hieraan worden toegevoegd (afrondding 2021).

Economie en arbeidsmarkt.

• Bij bedrijven die zich melden bij een gemeente (nieuwvestiging en uitbreiding), wordt geïnventariseerd of gebruik wordt gemaakt van arbeidsmigranten en hoe zij de huisvesting regelen. Hier worden vervolgens afspraken over gemaakt.
• De ontwikkelingen rondom de “Wet arbeidsmarkt in balans” worden gemonitord omdat dit mogelijk effect gaat hebben op een langer verblijf van arbeidsmigranten.
• Samen met bedrijven worden mogelijkheden benut om een arbeid en inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt beter te overbruggen. Dit vanuit het social return principe. Zo wordt ingezet op een zo goed mogelijk benutten van beschikbare arbeidspotentieel in de gemeente/regio.
• Samen met de regio (RWB) wordt ingezet op talent middels het meerjarig uitvoeringsprogramma “West-Brabant werkt met talent”. Inzet is een leven lang ontwikkelen, beroepskeuze en een inclusieve arbeidsmarkt.

Huisvesting.

• Toetsingscriteria voor huisvesting zijn opgenomen op bijlage I
• Nu de leefbaarheid in sommige wijken en buurten onder druk staat, is het opstellen van een huisvestingsverordening nuttig en noodzakelijk. De invoering van een huisvestingsverordening zal zorgvuldig worden voorbereid en vervolgens ten uitvoer worden gebracht.
• Alle effecten van het bij het naar beneden bijstellen van het maximum toegestane aantal personen in reguliere woningen worden in beeld gebracht. (Afronding 2021)
• Mogelijkheden en consequenties voor spreiding bij woningtoewijzing, worden in samenwerking met de woningcorporaties uitgewerkt (prestatieafspraken 2022-2025).

Welzijn, gezondheid en vrije tijd.

• Vanuit de regio wordt via het uitvoeringsprogramma “West-Brabant werkt met Talent” opleidingsmogelijkheden en taallessen voor arbeidsmigranten opgepakt in de periode 2021 – 2024.
--

• Gestreefd wordt naar uitbreiding en integreren van het schakelprogramma op meer scholen. 2021-2022
• Momenteel worden mogelijkheden voor extra ondersteuningsaanbod voor kinderen in samenwerking met de scholen in beeld gebracht 2021-2022
• In de nieuwe beleidsnota volksgezondheid 2022, worden arbeidsmigranten meegenomen als specifieke doelgroep.
• In afwachting van de resultaten van de pilot “hybride zorg”, en in samenwerking met betrokkenen wordt in beeld gebracht of en hoe groot het probleem van onverzekerde arbeidsmigranten in Roosendaal is. (2021)
• Er wordt extra ingezet op tolken voor tijdige en duurzame ondersteuning van arbeidsmigranten (2021-2022).
• Verlenging van het programma ‘reconnection’ is afhankelijk van de resultaten van een evaluatie eind 202.
• Aanbod voor vrije tijd wordt onder de aandacht gebracht van arbeidsmigranten door deze informatie gebundeld in de diverse talen mee te geven bij inschrijving in de BRP (eind 2021)

Leefbaarheid, veiligheid en handhaving.

• Er vinden controles plaats waardoor ongewenste situaties rondom huisvesting van arbeidsmigranten worden aangepakt en controles op juistheid van BRP-registraties. Hierbij wordt samengewerkt met politie, BOA's, Belastingdienst, Vreemdelingenpolitie, justitie, NVWA, auditors van keurmerken etc..
• Jaarlijks wordt het Actieplan Integrale Veiligheid opgesteld, wat erop is gericht om enerzijds de inwoners van Roosendaal en anderzijds de vele betrokkenen inzicht te geven in de uitvoering van de integrale aanpak van veiligheid in Roosendaalse wijken en buurten.
• Er wordt een beleidsplan opgesteld om mensenhandel en arbeidsuitbuiting te voorkomen. Casussen worden momenteel in samenwerking met de zorgcoördinator mensenhandel die districtelijk is aangesteld, voortvarend opgepakt.
• Misstanden rondom arbeidsmigranten worden aangepakt. De totstandkoming van een handhavingstraject in de regio West-Brabant wordt i.s.m. het FRIT (Flexibel Regionaal Interventie Team) gestimuleerd.

Samenwerking.

• Lokale marktpartijen (arbeidsmigranten) zijn/worden uitgenodigd deel te nemen in een structureel overleg, waarin onderwerpen uit de dagelijkse praktijk, en benoemd in deze beleidsnota, worden geagendeerd (2021 e.v.).
• Met lokale marktpartijen (arbeidsmigranten) worden over praktische zaken afspraken gemaakt (2021 e.v.).
• Er zal op korte termijn en met regelmaat een Ronde Tafel worden georganiseerd om de voortgang van beleid en ontwikkelingen met betrekking tot het thema arbeidsmigranten te bespreken en zo nodig bij te stellen. (2021 e.v.).
• De liasonsfunctie binnen de gemeente Roosendaal gaat verder gestalte krijgen, ten behoeve van het onderhouden van contacten met alle betrokken partners op lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau, zodat binnen de gemeentelijke organisatie duidelijk is wie wat doet.